

„EDINOST“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4 uri popoldne.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četril leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nvc.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nvc.)

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilno političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč.

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd., se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Ne frankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadstr.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Narodni radikalizem.

(Dopis s Kranjskega.)

Odkar je na Kranjskem — vsled domačega boja — narodni radikalizem prišel nekako (kako bi rekli?) iz mode se je pri nas prav redko kaj čulo o radikalizmu, če pa se je čulo o njem, se ga je redno napačno umevalo — da, naši ljudje se kar nekam prestrašeno spogledujejo, češ: kaj, naroden radikalci, ta hoče gotovo vse Nemce pokončati! — »Razumnejši« pa majajo z glavo in ti govore: ta hoče z glavo skozi zid! — To je ravno: radikalizem so začeli zamenjavati s šovinizmom! Včasih ga pa kar nočejo umeti. Tako uvrščajo vsakogar, ki se upa objektivno izreči grajo nad delovanjem katere stranke, po stari kranjski logiki, ali med klerikalce, ker mu absolutna »svoboda« ni sveta, ali pa ga proglašajo za liberalnega brezverca, če je dejal, da vera še ni v nevarnosti, ali pa, da boj za klerikalizem ali latinizem ni slovenskonaroden boj. Strankarska borba je zdaj na Kranjskem tako ostrá, da sta postala nasprotnika že slepa za vse nevarnosti, ki preté Slovenstvu. Pozabila sta, da je ekzistenčno vprašanje za narod prvo! Pri nas smo čuli že dostikrat liberalce, ki so dejali: raje Nemci, nego slovenski klerikalci! Če očitaš kakemu liberalcu, da njegova stranka dostikrat pozablja svoje naloge kakor slovenska narodna stranka, te patetično tolažijo: mi moramo najprej uničiti črva v našem deblu, t. j. klerikalizem, potem se pa vržemo nad Nemce!

Ne gledé na to, da vse kaže, da bomo še dolgo, dolgo čakali, da sedanja liberalna stranka uniči klerikalno — ravno nasprotno stoje zdaj avspicije — in da, nas Nemci v tem času lahko desetkrat požró: tudi nimamo Schwega in Schaffera in drugih lisjakov za tako slabe politike, da bi oni zdaj pomagali do zmage tisti stranki, ki se hoče z njimi tako ojačiti, da bi potem udarila po bivših zaveznikih! Pa to le nimogredé.

Odgovoriti nam je, kaj da je vendar ta grozni radikalizem, ki provzročá, da se Ljubljana, polni humanitete in ljubezni do nemškega bližnjega, kar zgrajajo nad tem radikalizmom. Radikalizem je vsikdar v službi kaké ideje, katero hoče uresničiti po svojih sredstvih in načelih: Narodni radikalizem služi narodni ideji, nacijoi-

nalizmu. Radikalizem je torej ona politična taktika, ki hoče ideji, kateri služi, pomagati do zmage s tem, da pobija odločno vse, kar je istej nasprotno, a skuša o tem — kakor pravi že beseda sama — odpraviti vse to zlo s tem, da išče zlo in je uničuje že pri korenini, pri viru. S korenino izrjavati vse, kar je nasprotno vsestranskemu napredku, osobito seveda obstanku slovenskega naroda — to je slovenski narodni radikalizem!

Radikalizem zahteva odločno, brezobzirno postopanje, odločno nasproti narodnim nasprotnikom, brezobzirno pa tudi nasproti samim sebi! Lastno korist treba podrediti narodni dolžnosti. Radikalizmu nasprotna sta koncilijantnost in konvencionizem, ki sta morda priporočljiva v osebnem občevanju in povsodi, kjer gre za individualne koristi, ne pa tam, kjer trpi interes celokupnosti naroda! Radikalizmu nasproten je dalje oportunitizem. Radikalizem nikakor ne izključuje diplomatskega dogovarjanja, sklepanja dogovorov itd., ali pravi radikalci ne popuščá v bitstvu o nobenem pogajanju, ne odnehuje nikdar od svojih pravičnih terjatev. In če očitaš kakemu politiku, da ni bilo prav, da se je opustila ta ali ona temeljna zahteva, ti odgovarja: »Kaj program, kaj narodna neizprosnost, mi smo diplomatje!« Med slovenskim diplomatom in pravim diplomatom je pa ta veliki razloček: da prvi diplomat nikdar ne odjenjuje. Tako je pred leti pisal tudi »Slovenski Narod«.

(Pride še.)

Bratski boj!

»Novice« služijo narodno-napredni stranki. Ta list je prinesel nedavno temu nastopni članek:

Iz Gradea, 16. julija. Razmere, kakor vladajo sedaj na Kranjskem, se v tej napestosti ne dajo držati. Škoda, ki jo dežela sama vsled tega boja trpi, je gotovo neizmerna. Saj je znano, kako ravno na Kranjskem ljudstvo uboža in se trumoma izdežele seli v druge kraje, da si tam poišče kruha. Koliko bi bilo tu treba storiti v šolskem oziru, da se ustanovijo potrebne meščanske in obrtne šole, ki bi bile neizmerno važne ne samo za Kranjsko, ampak tudi za druge Slo-

parka, kamor-koli je pogledala Melita, je vladal največji red in ukus. Nehote se je spomnila svojega očetovega doma, kateri že s svojo zunanjsčino ni napravljaj povoljnega utisa.

Pred vežo pod veliko altano je gospodarski upravitelj s svojim pristavom in gozdarjem vsprejel svoja gospodarja. Ponižno je poljubil roko grofici in predstavil svoje sodruge po stanu. Melita je pokimala še precej prijazno z glavo in vstopila takoj v velelepi vestibul, kjer sta bila že vžgana dva velika v mramornate stebre zasajena svetilnika. Dvojnate stopnice, z desne in leve strani, pokrite z debelimi, dragocenimi sago, so vodile iz pritličja v prvo nadstropje, kjer se je prihajalo na prostran, kakor arkade zgrajeni hodnik, v katerem so bile nameščene v doblinah redke, lepe eksotične rastline in cvetje.

»Gosposko, za čudo gosposko!« je rekla Melita, obrnivša se proti svojemu možu, kateri je pozorno opazoval, kako bo njegovej soprogí ugajala notranja sijajna uredba njegovega dvora?!

Ves blažen radi te pohvale, je Branimir odvedel Melito v nje sobe, dočim je spretni upravitelj hkratu razdelil ugledne goste po sobah, ki so bile prirejene za njih. V salonu domačice so se imeli zopet vsi sniti. Brani-

vence. Kolike važnosti bi bila trgovinska akademija, vseučilišče itd. Ni nam treba se ozirati na izvenkranjske Slovence; že za kranjsko deželo samo je ta sedanji boj v neizmeren kvár!

Stanje izvenkranjskih Slovencev pa je valed tega boja naravnost obupno. Prihaja nam udarec za udarcem in mi se ne moremo braniti, ker so nam vsem zavezane roke vsled preprirov na Kranjskem. Ne le, da Slovenci v obrambo svoje narodnosti ne moremo ničesar več doseči; še to, kar imamo, se nam jemlje. Mi nimamo upanja še kaj doseči, dokler ostanejo razmere na Kranjskem tako napete in nezdrave.

Nam se dozdeva, da gredo gospoda na Kranjskem v svojem medsebojnem nasprotju veliko predaleč. Saj menda ne bo nikdo na Kranjskem tako naiven, da bi mislil, da mora ali vse liberalno ali vse klerikalno postati. In vendar se tako ravna. Na Kranjskem se — mnogo premalo spoštuje svoboda prepričanja. Gospoda, pustite vsakemu svoje! Če hoče kdo biti pobožen kristijan, ne kalite mu tega veselja. Nasprotno pa, če kdo v liberalnem ali demokratičnem naziranju najde svojo srečo, kaj je to meni mar, to je reč njegove vesti! In če me že to kaj briga in ga naj za se pridobim, je gotovo, da ga ne smem sovražiti. Zakaj, če hočem koga za se pridobiti, tedaj ga pridobim le s prijaznostjo, nikdar s sovraštvom!

Ta boj, kakor vlada na Kranjskem, izvira zgolj iz netolerantnosti, ki pa ni znamenje omike in tudi ne vere.

Ta boj je pa tudi brezsmiseln. Kaj se hoče s tem doseči? Ali se hoče zabranjevati »tuji duh«? No, ravno s tem bojem se še prav širi! Ali se hoče zatreti vera? Tega dosedaj niti v prosvitljeni Franciji niso dosegli in tega tudi ne dosežejo, vsaj ne pri tistih, ki se imajo boriti z naravnimi silami. Ali se hoče uprizoriti kak »kulturkampf«? Mislimo, da tega v Avstriji ne doživimo. Vzemimo, da bi bili sami liberalci voljeni v kranjski deželni zbor, prepričani smo, da bi vkljub temu ostalo vse pri starem, kakor drugod.

Kaj pa sledi iz tega? Gospoda naj opuste medsebojno mržnjo, ter na podlagi medsebojne tolerance, da se nikdo zaradi osebne prepričanja ne preganja, iščite sredstva

mir je odvedel svojo soprogo v njene sobe. Najprej jed je pokazal kopelj. Tu so bile stene dva metra visoko obložene z belim mramorjem, a iz mramorja je bil tudi »bagnó« za kopelj. Stene so bile okrašene z divnimi fresko-slikami: s poletjem od Deullya in kopajočimi se mladimi deklicami od Aubleta. Nasproti bagnu je bila modra brokat-otomana, a mramornati pod je bil pokrit s težkimi iztočnimi sago. Visoko zrcalo v okviru iz meissenskega porcelana je stalo nad mizico, na kateri so bile razvrščene stekleničice razne velikosti z vodami, parfumom in mastmi. Zatem sta stopila v spalnico v empir-stilu, iz katere se je odpiral prijeten razgled na lepo partijo parka z grupami visokih jelk in prostranim travnikom, ki se je razprostiral črez le malo vzdigujoče se holme. Notranja sobina uredba je bila izborna in dragocena.

Vsa oprava je bila iz mahagonijevga lesa, okrašena in obložena s finim bronozom, a preoblečena s težko progasto svilo grahove barve. Postelja je stala sredi sobe na estradi, a nad njo se je vzdigoval baldakin, ki se je sestavljal iz-pod stropa kakor velika krona, s katere so padale okoli vzglavja zavese iz zelene svile in vezene z zlatimi orli. Take zavese so visele tudi na oknih, tvoreče v sobi polutemo. Stene so bile pokrite z zele-

in pota k pomirjenju in združite svoje moči v povzdigo in obrambo slovenske narodnosti! Saj je vkljub različnemu osebnemu prepričanju mogoče — skupno delovanje vseh Slovencev v narodno-političnem in gospodarskem oziru. In vendar nimata klerikalizem in liberalizem ničesar odločevati.

Naj se pomisli, da je politično in narodno stanje n. pr. na Štajerskem veliko slabše, nego se v obče sodi. Ljudstvo ima še vsepovsodi prepričanje, da se zastoaj brani proti Nemcem, in se hladno udaja potujčevanju; pa tudi omikani »kružek« zgublja ves pogum v očigled bratskemu razporu na Kranjskem, vsled katerega so itak vsi naši naporí zastoj, ako se kmalu zopet ne poravná. Ako Vam je torej kaj na tem ležeče, da se Slovenci ohranimo, tedaj se, gospoda, ne dajte več voditi od brutalne strasti, ampak od razuma, ako pa ne, tedaj se pripravite naprej, dokler ne izkravivate!

Politični pregled.

V Trstu, 11. avgusta 1902.

Strossmayer. O tem velikem možu piše dunajska »Information«: Ni ga morda naroda, ki bi se imel toliko zahvaliti nemu samemu človeku, kakor se ima Hrvatska Strossmayerju. 60 let je minolo, odkar je mlad mož v svečeniški obleki zapustil vseučilišče dunajsko — in ta dolga doba je ena sama veriga velikih del, velikih žrtev na oltar domovine. Kakor cerkveni knez in tudi kakor politik in mecen hrvatske znanosti in umetnosti je Strossmayer velik in občudovanja vreden. Kakor cerkveni knez uživa zaupanje stolice v Rimu, kakor politik je dal svoje ime veliki opozicijski stranki, kakor mecen bi mogel reči s ponosom, da je nova kultura Hrvatske po velikem delu zgrajena na njegovih žrtvah, na temeljnih kamenih, ki jih je položil on. O tem pričajo pred vsem jugoslovanska akademija, zagrebško vseučilišče, galerija obrazovalnih umetnosti in neštetilna druga dela. Kakor politik je Strossmayer zadnje čase stopil nekoliko v ozadje, ali njegov upliv ni postal manji radi tega. Zmerna in državnopravna opozicija sti na-

nimi svilenimi tapeti, a na stranskih stenah sti viseli krasni kopiji slik. Ena je bila Danae z zlatim dežjem od Pavla Veronese, a na usprotnej strani Amor in Psyche od Bouguereau-a. Nasproti okna je bil kamin iz črnega mramorja, na katerem je stala velika srebrna ura z dvema girandoloma, a okoli teh so bile še bolj črne Wedgwoodvare, okrašene z malimi belimi kipi iz mitologije.

Iz spalnice se je prihajalo v grofičin boudoir, roccoco-soba z venečijansko rezbano opravo, tapetirano z gobelinami, katere so krasile pastirske slike, izvedene po Lencretu in Boucheru. Na ukusni pisalni mizi so bile ob elegantnej pisalni pripravi razne fotografije in male statuete iz bronza, a pred mizo samo je bila prostrta kakor sneg bela koža severnega medveda. Stene te sobe so bile obložene s tapetami iz rdeče svile, a levo od pisalne mize je visela na steni oljnata slika »Poesie« od Guranda. Iz boudoira se je moglo iti skozi dvokrilna vrata v zimski, z veliko pažnjo in ukusom urejeni vrt, poln izbranih tropskih cvetlic in rastlin, med njimi tudi mnogo orhidej, katere so v cvetu opajale s svojim bajnim duhom.

(Pride še.)

PODLISTEK.

MELITA.

Povest iz naše dobe.

Spisal Josip Evzen Tomić; prevedel Radl.

Drugi del.

I.

»To je res lepo in ukusno!« je rekla, motreča slavolok.

»Ti li ugaja?« jo je vprašal ljubko Rudnič, kateri je bil ves blažen, da je dosegel s tem svoj smoter.

»Res prav lepo!« je ponovila Melita in zatem je začela z zadovoljstvom motriti veliki in z graditeljskim ukusom sezidani dvor, stoječi na večem vzvišenem prostoru, da se ga je moglo videti od vseh strani. Zunanost dvora, sezidanega z dvema kriloma in s širokim pročeljem, je bila uprav impozantna. V sredini pročelja se je vzdigovala velika kupola, a na desnem in levem oglu so bili zgrajeni štirje oglati obširni stolpiči z aljanami. Velika altana je bila zgrajena na egromnih stebrih v sredini pročelja, a pod njo je bila terasa, s katere se je prihajalo v pritličje dvora. Zunanje lice dvora je bilo brez vsakega prigrjava lepo, a tudi povsod drugje, na stezicah, na drevesih in grmovju

ravni dedkinji njegove politike. Voditelja sicer ni videti, ali vsepovsodi je občutiti njegov vodilni duh. Izlasti kakor politik si je Strossmayer nakopal mnogo in zagriženih sovražnikov, ali jednega mu ne more oporekati niti najzagriženeji nasprotnik: plemenitosti njegovih namenov, velike in tolikokrat izkazane ljubezni do domovine. In v tem zmislu se pač danes tudi njega nasprotniki združijo z njega brezštevilnimi prijatelji in častilci v najtoplejših čestitkah velikemu biskupu.

K preosnovi volilnega reda za deželni zbor Štajarski. Nemško-nacionalni graški »Tagblatt« je te dni izračunal, da bi moralo mesto Gradec dobiti po razmerju prebivalstva 6, po direktnih davkih 18, po indirektnih davkih 12 in po številu volilcev 7, povprečno torej 11 poslancev.

Istega ključa se je poslužil »Volksblatt« ter prišel do sledečih zaključkov glede števila in razdelitve deželnozbornih mandatov na Štajarskem: virilisti 3, mesta in trgi: Gradec 11, ostala mesta 9, skupaj 20 mandatov, k mečk občin 40 (dosedaj 23), splošna skupina po obstoječem državnozbornem volilnem redu 11, skupaj torej 74 mandatov.

Kakor je razvideti iz gornjega, prezirata privilegirane kurije, veleposestvo in trgovsko-obrtno zbornice, toliko nemškorađikalni »Tagblatt«, kolikor konservativni »Volksblatt«.

Radovedni smo, kaj porečejo k taki razdelitvi Vsenemci okolo »Tagblatta«? Če so dosledni, morali bi jo vsprejeti.

Nagodba med Avstrijo in Ogersko. Kakor se spodobi ljudem, ki morajo hvaliti svoje gospodarje in njihove čine ter vzbuđati vero v dobre vspehe njihovim prizadevanjem, tako so mnogi nemški listi z dolžno zadovoljnostjo priobčeli svetu, da so referentje obeh vlad že dovršili tretje čitanje avtonomnega carinarskega tarifa. »Hozana« se sicer ne upajo peti, vendar pa pravijo, da je dejstvo, da se je čitanje carinarskega tarifa hitreje izvršilo, nego je bilo pričakovati, vsako ugodno znamenje, da se bližamo povoljni rešitvi gospodarskega razmerja med obema polovicama in torej sklepu nagodbe. Hozana si ne upajo še peti, kajti še je oblačkov, ki ne dajajo še prav prodrati žarkom popolnega zadovoljstva. Tako priznavajo n. pr., pa bolj na tihem in skrito med vrstami, da je iz tretjega čitanja izostalo nekaj točk, o katerih se imata še le dogovoriti oba ministerska predsednika. Te točke se baje v prvi vrsti tičejo carin na industrijske izdelke. Industrijski eksporter je Avstrija, agrarni je Ogerska. A v isti hip, ko bi hotela Ogerska obtežiti našo industrijo z velikimi carinami, da bi s tem pomagala svoji industriji, pa bi najraje videla, da bi avstrijska vlada kar na stežaj odprla vrata njenim poljedelskim pridelkom. — Umejemo torej, zakaj si vladni krogi ne upajo še začeti s hozana-klici.

Danes odpotuje baje dr. Körber z Dunaja v Ratot na Ogersko, kjer ima g. Szell velika posestva, na nadaljnja pogajanja o še obstoječih diferencah. Še je menda precej dolga pot do sklepa nagodbe. Neki dunajski list označa sedanji stadij nagodbenega vprašanja tako-le: Situacija se je zboljšala, radi tega pa še ni — dobra!

Stavka poljedelskih delavcev v Galiciji baje v obče pojema. Tako vsaj poročajo iz Lvova. Iz nekaterih občin da so že odpoklicali vojaštvo.

Poraz socijalnih demokratov. V Marziju na Francozkem so zadnjih osem let gospodarili socijalni demokrati. V tem času so temeljito dogospodarili. Ljudstvo jih ne mara, ker se mu je pod njimi godilo slabše nego pod meščansko upravo. Leta 1900 so se vršile nove volitve v občinski zastop, ki pa niso bile povsem »čiste«. Upravno sodišče je razveljavilo 8 mandatov ter razpustilo obč. zastop. Koncem minolega meseca so se vršile nove volitve, na katerih je dobila vse mandate nova stranka socijalnim programom, ali nasprotna stari socijalno-demokratični stranki.

Kronanje kralja Edvarda. V soboto o poludne se je vršilo kronanje angleškega kralja. Ob 11. uri predpoludne je zapustila državna karosa, v kateri sta sedela kralj in kraljica, palačo Buckingham. Množica je pozdravljala kraljevo dvojico z burnimi vzkliki. Poleg voza sta jezdila vojvoda Connaught in Kitchener. Ob 11. uri in 24 min. je kraljeva dvojica prispela v opatijo Westminster. Pokanje topovja je naznanjalo ta trenotek. Ob 12. uri in 40 minut se je vršilo kronanje kralja. Tudi to in so naznanjali topi.

Kronanje je izvršil nadškof Canterburyški. Četrto ure pozneje je bilo kronanje kraljice. Po ceremoniji so se kraljevi dvojici poklonili v izraz udanosti nadškof Canterburyški, princ Valeški, vojvoda Norfolkški in ostali zastopniki plemstva. Potem sta se kralj in kraljica vrnila v palačo Bucknigham, kjer sta se delj časa kazala množici na balkonu. Kralj je izgledal zdrav in nič utrujen.

Nadškof Canterburyški je za časa kronanja omedlel. Drugih nezgod ni bilo, razven da so ušli konji nekoga plemenitaškega voza ter poškodovali nekaj vojakov, policijstov in gledalcev. Udeležba od strani občinstva je bila, kakor zatrjuje neki nemški list — pičila!

Tržaške vesti.

Biskup Josip Juraj Strossmayer priobčuje v »Obzoru« nastopno zahvalo: Povodom svojega doktorskega dijamantnega jubileja sem prejel mnogo brzogovornih in pismenih čestitk. Jaz se v svoji visoki starosti ne morem zahvaliti vsem in vsakemu po želji svojega sreca. Pa jim zato tem potom izjavljam toplo hvaležnost svojo. Vse ono, kar je Bog dobrega in plemenitega pohranil v njihovem sreju in njihovi duši, to naj tudi izpolni v obilni meri.

V Slovenski Slatini dne 8. avg. 1902.

Josip Juraj Strossmayer l. r. biskup.

Umrli je dne 10. t. m. v bolnišnici izlasti med našimi nižimi sloji pri sv. Jakobu v obče znani g. Ivan Tavčar. Pokojnikovo življenje je uničila huda bolezen v ustih. Pokojnika so že enkrat operirali in se je moral potem več mesecev zdraviti v bolnišnici. Odleglo mu je bilo precej in izpustili so ga iz bolnišnice. Toda boljšanje je bilo le navidezno; bolezen se je ponovila, pokojnik se je moral podvreči ponovni operaciji in vzdihnil je — pod nožem zdravnika. — P. v. m.!

Izzivanje? »Il Piccolo« je, kakor obče znano, jako varčen s političnimi članki. Le kedar ima kaj zelo važnega povedati ali kedar ga kaj zelo zaskeli, iznenadja svoje čitatelje s političnim entrefiletom. V poslednjem položaju se nahaja danes. Razburili sti ga slovenska trobojnica: zastava »Delalskega podpornega društva« — in pa neka slovenska koračnica, »bojna himna slavizma«, kakor jo nazivlje. Ej, to skeli!

No, mi bi se niti ne bavili s jeremijado gospode s trga Goldoni, da se ni »Piccolo« predrznil nazivati kakor »provo kacerio«, ker so rečeno zastavo včeraj nesli v cerkev sv. Antona. Proti temu izrazu moramo prosvedovati najodločneje! Mi smo tukaj doma, in cerkev sv. Antona ni judovski tempel!

Kar se pa tiče vzdihov, da oblasti ne dovoljujejo italijanskih trikolor in Garibaldijeve himne, pa se naj naši sodeželani le zmenijo z redarstvenim ravnateljstvom. Nas pa naj puščajo lepo na miru!

Na adreso socijalistov pišejo puljski »Naši Slovci« iz tamošnjih delavskih krogov: »Poslednje čase ste, gospod urednik, večkrat oprali naše nazovi-socijaliste, katerih mi neodvisni delavci, ki imamo vsaki dan posla z njimi, ne smatramo resnimi. Njihovi kolovodje se postavljajo, kakor da so oni jedini rešitelji siromašnega delavca in kakor da delaven ni pomoči in odrešenja, ako njim ne zapiše duše in telesa. Besed imajo polna usta, sladkih in ostrih, kakor ravno potreba naša: sedaj, da privabljajo nevedne ribice, sedaj, da udarjajo po onih, ki jim kvarijo račune. Neuki delavci, ki ne mislijo se svojo glavo, jim radi grede na limanico, ker sirote ne vidijo in ne čujejo družega, nego lepo in plemenito stran socijalizma. Oni verujejo slepo, ker ne razmišljajo globlje, v koliko so nauki socijalističnih kolovodij opravičeni in v koliko je njihov program izvedljiv!! Saj, koga ne bi omamile lepe teorije o enakosti vseh slojev prebivalstva, o deljenju dela in kapitala, o enakih pravicah za gospoda in siromaka?! In kateremu trpinu ne bi se krčila pest, ko čuje pripovedovati vojno proti nasilnikom in bogatašem, ki izkoriščajo bedne delavce, ki uživajo vse slasti tega življenja na račun siromašnega delavca?! Vse to se daje lepo pripovedovati in še lepše predočevati, ali veliko težje je to izvesti in še težje vzravnati.

Mi delavci bomo vsikdar na strani onih, ki se brigajo za naše duševno in telesno blagostanje; na strani onih, ki nam pravijo: pred božjim in ljudskim zakonom smo vsi jednaki; na strani onih, ki nas uče, da da-

nes ne sme biti več nasilnikov in suznjev, da treba delavca pošteno plačati za njegov težki trud, da ga ni smeti izkoriščati jedino na korist tretjega, da mora biti on deležen kulturnih ustanov — ali nikdar ne pojdemo med one, ki našemu narodu in našemu jeziku daje iste ali enake pravice z vsakim drugim narodom, ki prenašajo mirno ali ravnodušno, gledajoči dan na dan krivice, ki se delajo našemu narodu in našemu jeziku v cerkvi, v šoli in v vseh javnih uradih, bilo v deželnih, občinskih ali državnih.

Ako bi kolovodje naših nazovi-socijalistov v resnici bili socijalisti, bi se ravno oni prvi zavzeli za to, da se nam v cerkvi ne krati beseda božja v našem jeziku, da se našim otrokom nudi prilika za izobraževanje v materinem jeziku, da bomo mi delavci mogli po vseh uradih hoditi se svojim materinim jezikom, da nas ne bodo grdili in psovali radi tega, ker se poslužujemo svojega jezika itd.

Ti nazovi-socijalisti naj se torej zavzamejo odločno in odkrito za enakopravnost gospodovalnega in našega delavskega jezika povsodi v našem javnem življenju, naj zakličejo gospodi tlačiteljem in preganjalcem našega naroda in jezika, da smo vsi enaki — a potem jim bomo verovali, da so pravi prijatelji trpečega delavstva, drugače jih bomo smatrali tudi nadalje, kakor smo jih do sedaj, za jednostavne najemnike italijanske gospodske ter židovske bogataške stranke!

Brez komentarja. Pišejo nam: V petek dne 8. t. m. popoldne se je predstavil v tukajšnji bolnišnici Ivan Trinajstić rojen leta 1876 v Saržani pri Kastvu, težak, a prošajo, da ga sprejmejo v bolnišnico, ker da je močno bolan. Preiskal ga je eden zdravnikov. In ko se je nekaj pomenil z enim pisarjem, je menil, da Trinajstiću ni nič, da je simulant. Tako so ga spodili iz bolnišnice. Na to se je Trinajstić podal nasproti policiji. Dospevši do ulice S. Nicolo se je zgrudil na tla, ker ni mogel dalje od bolečine. Tam ga je našel na tleh redar in ga odvel na inšpektorat, od kjer so ga odveli z vozom zopet v bolnišnico. Zarzi Trinajstića je gori omenjeni zdravnik rekel redarju: »Kaj ste ga pripeljali zopet sem? Saj je bil že tukaj; on ni bolan, ampak se le dela bolnega. Peljite ga v zapor, ker je brez sredstev!« Redar jo menil, da Trinajstić vendar mora biti bolan! Vendar ga niso hoteli vsprejeti. Redar je telefoniral na to na inšpektorat po navodilo, kaj da mu je storiti s Trinajstićem? Odgovor mu je bil, naj moža odvede na zdravniško postajo. Čuvši to je pristopil drug zdravnik, reki: Počakajte, da vidim jaz, kaj da je temu moža! Preiskal je Trinajstića in ga res našel močno bolnega z 40 stopinj mrzlice.

Trinajstić je bil seveda vsprejet v bolnišnico. Toliko od naše strani brez komentarja. Drugo naj si mislijo cenjeni čitateљи. Sosebno pa naj pogode: da-li bi bili s Trinajstićem tudi tako postopali, ako bi bil kakov — Kalabrež!!

»Slovenskemu narodu.« V tistem tonu, ki mu je že enkrat lasten v njegovih polemikah proti nam, je »Slovenski Narod« od minolega četrtka zavračal našo kratko opazko radi uvrstitve »Štajerčevega« razpisa v inseratnem delu »Slovenskega Naroda«. Mi smo hoteli povdariti, da je vendar nekoliko razlike mej tem, ako je kak slovenski list objavil kakov inserat kakega laškega in nemškega trgovca — če je vsebina temu inseratu zgolj gospodarske ali kupčijske naravi — in mej tem, ako kakov slovenski list s priobčenjem inserata pomaga iskati sotrudnike listu, kije ustanovljen od notoričnih sovražnikov naroda in z doložnim namenom, da bi narod odvajal od ljubezni dosamega sebe in g. navajal v tabor izdajstva! Tako smo hoteli varovati svoje naziranje. Ker pa nam »Narod« prihaja z zatrdilom, da »Štajer« nikdar ne piše proti slovenskim narodnim težnjam, a ker je dosledno zatrjevanje štajerskih slovenskih listov glede namenov »Štajerca« v dijametrainem nasprotstvu z rečenim zatrdilom »Naroda«, in ker mi sami ne čitamo »Štajerca« — prepustimo štajerskim listom, da pridejo z ljubljanskim dnevnikom na čisto!

Z ozirom na namigovanje v »Narodu«, da bi glede »Edinosti« mogel nadaljevati z interesantnim poglavjem, nimamo pripomniti

družega, nego: poglavje naj se nadaljuje, da bo vsaj svet videl »Edinost« v vsej nje nagoti.

Slovenska knjiga med Nemei »Neue Freie Presse« je priobčila v svojem podlistku prevod Rada Murnika krasne humoreske »Maturac«, katere izvirnik je izšel v »Navihaneih« pri L. Schwentnerju.

Druga železniška zveza s Trstom. — Železniški minister Wittek je prišel dne 5. t. m. v Škofjokolo na Gorenjskem. Mesto je bilo v zastavah. Iz Škofjeloke se je odpeljal minister v Podbrdo, ogledat si gradnjo železnice in tunela. — V spremstvu seka. šefa Wurmba in gradbenega vodje nadzornika Frischa si je ogledal minister gradnjo ceste v Podbrdo in južni rov bobinjskega predora, potem pa, prišedši čez baško sedlo, severni rov v Boh. Bistrici.

Odlikovanje. Ravnatelj tu. podružnice banke »Union« ter upravnemu svetniku Fortunatu Vivante je cesar podelil plemstvo.

Slavje »Del. podpornega društva« bilo je naravnost impozantno toliko predkolikor popoldne. To je bil veledostojen, a tudi zelo glasen odgovor vsem onim, ki z grdim očesom gledajo na to organizacijo naših delavcev. Tisoči so dali včeraj odgovor: moško, dostojno. Podrobneje poročilo prinesemo jutri, a ne moremo si kaj, da ne bi že danes, izrazom radosti in zadovoljstva, izrekli našim delavcem najiskreneje čestitke na načinu, kakor so včeraj proslavili — sebe in napravili čast našemu slovenskemu življu!!

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 22.8° ob 2. uri popoldne 26.5° C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 756.8 — Danes plima ob 6.25 predp. in ob 3.8 pop.; osaka ob 11.6 predpoludne in ob 11.6 popoldne.

Dražbe premičnin. V torek, dne 12. avg. ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. krajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica Solitario 12, hišna oprava; ulica Acquedotta 34, hišna oprava; ulica Rossetti 19 in ulica Risorta 1, konji, vozovi, kočije, pogrišnjala, omare in pohištvo; ulica Foscolo 2 B, hišna oprava; ulica S. Maurizio 4, hišna oprava; ulica Foscolo 2 D, kukinjska omara; ulica Petronio 1, hišna oprava; ulica Media 16 in ulica Ferriera 13, voz; ulica S. Martiri 6, hišna oprava; ulica Torretta 3, hišna oprava.

»Brivec« izide jutri, v torek dne 12. t. m. popoldne in ima poleg jako zanimivega gradiva obilo krasnih slik. Kdor je zamudil zadnjo številko, naj se pa sedaj bolj požuri.

Društvene vesti.

Moška podružnica družbe sv. Cirila in Metodija na Greti bo imela dne 13. t. m. ob 8. uri zvečer v prostorih »Konsumnega društva« v Rojanu svoj vsakoletni redni občni zbor, na katerega so najuljudnejše vabljeni Rojančani in Barkovljani.

Program veselice pevskega društva »Primorec« v Trebčah. Mlado pevsko društvo »Primorec« priredi — kakor smo že javili — v nedeljo dne 17. avgusta t. l. na dvorišču »Gospodarskega podpornega društva« v Trebčah svojo prvo veselico se sledečim vspreedom: 1. F. S. Vilhar: »Na vrelu Bosne«, možki zbor, izvaja »Primorec«. 2. J. Laharnar: »Pozdrav«, mešan zbor, izvaja »Lipa«. 3. J. Kuret: »Poziv k petju«, mešan zbor, izvaja »Slovan«. 4. P. Hugolin Sattner: »Za dom med bojni grom«, možki zbor, izvaja »Zvezda«. 5. Deklamacija Milke Požarjeve. 6. A. Nedved: »Nazaj v planinski raj«, mešan zbor, izvaja »Primorec«. 7. »Ne udajmo se!«, kratkočasna jednotejanka dr. J. Vošnjaka, izvajajo domači diletanti. Med posamičnimi točkami svira godba. — Ustopenina k veselici 40 st. Čisti dobiček je namenjen v korist društva.

Po veselici bo javna tombola, katero priredi »Zavarovalnica za govejo živino« v Trebčah se sledečimi dobitki: terno — perutnina; činkvina — prešič; 1. tombola — junica; 2. tombola — prešič. Cena srečki 40 stotink. Po tomboli bo ples.

V sučaju slabega vremena se veselica in tombola preložita na nedeljo dne 24. avgusta.

Na obilno udeležbo uljudno vabita
o d b o r a.

Zavodu sv. Nikolaja darovali nadalje (Zvršetek):

Matija Jeriha, kanonik v Novem mestu

2 K, Ivan Wolf kurat v Gorici 10 K, G. Pavletič, župnik v Mirnem pri Gorici 5 K, Josip Lavrič, župnik v Logatcu 2 K, Ivan Abram, župnik v Črnem vrhu nad Idrijo 5 K, Valentin Kragel, župnik v Podbrdom 5 K, Josip Zakotnik v Št. Vidu nad Ljubljano z vsklikom: »Bog obudi veliko dobrotnikov preslužnemu zavodu!« 5 K, Koprnik, Bloke pri Postojni 5 K, Ludovik Škofca, župnik v Krškem 2 K, Josip Jaklič kanonik v Novem mestu 2 K in kanonik Fran Povše, tudi v Novem mestu 2 K, Josip Golja, župnik v Kožbani Dolenje v Brdih 4 K, dr. Anton Nanuti v Gorici 10 K, Tinko Zamlič v Voloskem 3 K, Ludovik Kumar, župnik v Biljani (Goriško) 5 K, Frančišek Kranjc, župnik pri Ajdovščini 3 K, z vsklikom: »Za sedaj toliko, drugič pa več!« Janez Molj župnik v Stranjah z vsklikom: »Bog blagoslovi!« 10 K, Sila Matija, dekan v Tomaju na Krasu 5 K, Fran Kosec, župnik Katina 5 K, Josip Vrčan, župnik in Ignacij Zupane, kapelan v Predoljih pri Kranju 7 K, Josip Zelnik, župnik v Čemšeniku (Kranjsko) 3 K, pesnik Simon Gregorčič, Gradišče pri Renčah že zopet 10 K, Anton Munič, občinski tajnik v Marezigah 3 K z vsklikom: »Doznan sem, da se nahajate v stiski, pa pomagam po svoji moči«, Badrej Širaj, kapelan St. Janž (Dolensko) 5 K, Anton Jerič, kapelan Brezovica pri Ljubljani 2 K.

Srečna hvala vsem in Bog daj še obilo posnemovalcev.

Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metodija v Rojanu priredi v nedeljo dne 31. avgusta veselico na vrtu »Narodnega doma« v Barkovljah. Program priobčimo svoječasnno.

Vesti iz ostale Primorske.

× **Iz Kotora** nam pišejo: V nedeljo dne 27. m. m. slavili so bokežki Hrvatje veliko slavje: združili so se namreč vsi Hrvatje ter priredili izlet z velikim parnikom »Thetis« v slavni in starodavni hrvaški Dubrovnik. Izletnikov je bilo 517 pod vodstvom narodnega zastopnika g. Radimira. Spremljali so izletnike: »Radniška kotorska zadruga«, pevsko društvo »Zvonimir« in izvrstna kotorska hrv. godba.

Parnik je odplul iz Kotora okolo 5. ure zjutraj ob velikem navdušenju vseh izletnikov. Po vsej Boki streljali so topiči in zastave hrvatske so plapolale v znak veselja.

Ko je dospel parnik v Dubrovnik, pričakalo nas je na tisoče in tisoče Hrvatov z zastavami in pozdravljali so nas mahanjem robeev.

Občinski odbornik Katič je v imenu župana izrekel svojo najprisrčnejšo zahvalo na obisku v starodavni Dubrovnik ter je povdarjal lepo slogo med Boko in Dubrovnikom.

Narodni zastopnik g. Radimiri je povdarjal, kako se meščanstvo dubrovniško zanima za slogo Hrvatov ter se je iskreno zahvaljeval občinskemu zastopniku na krasnem vsprejemu in na simpatijah.

Dubrovniška hrvaška godba je svirala »Lepa naša domovina« in pevsko društvo »Gundulič« je zapelo »Dobro došli!«

Zatem smo vsi skupaj — na čelu godba iz Kotora, potem godba iz Dubrovnika, ter pevsko društva »Gundulič« iz Dubrovnika in »Zvonimir« iz Kotora, a za njima »Radniško društvo Napredak« z zastavo — odkorakali do Gunduličevega spomenika ter potem na slavnostni prostor v »Pilah«, kjer so nas hrvaški Dubrovčani pogostili prav lepo in ukusno.

Ob 2. uri pop. je bil banket v »Hotel Imperial«. Na banketu je bilo zbranih 640 gostov iz Dubrovnika in Boke. Tu se je napolnilo bratski slogi med bokežimi Hrvati in Dubrovčani. Z največjim veseljem smo pozdravili tudi brata Slovenca-Štajerca, gosp. Hribarja, ki je omenjal razmere štajerskih Slovencev ter napil slogi med Hrvati in Slovenci.

Po banketu je svirala godba iz Dubrovnika in peli so peveci društva »Zvonimir« iz Muv ter tamburaši iz Kotora prav izvrstno.

Okolu 5. ure pop. smo se zbrali vsi skupno na gomili prerano umrlega dra. Klaiča, kjer smo položili krasen venec s hrvaškim trakom. Gosp. Radimiri se je spominjal delovanja blagopokojnega ter je zaključil s trikratnim »slava!«

Zvečer je bila v »Pilah« krasna zabava. Igrali sti obe godbi: posebna čast gre v prvi vrsti kotorski godbi, katera je uprav

precizno in občutno svirala narodne komade. Da je ista godba na tako dobrem glasu, hvalljena od vseh, za to gre čast in zasluga njenemu učitelju, g. Bagatella, kateri neumorno deluje godbi v prilogo.

Res, vsa čast gre hrvaškim Dubrovčanom, ki znajo tako lepo častiti svoje sosede.

Dne 27. m. m. ne pozabimo nikoli. Ta dan nam ostane v spominu za vedno. Vračali smo se v najlepšem veselju iz milega nam Dubrovnika. Živel Dubrovnik! Le tako naprej!

× **V Opatiji** je bilo od 1. septembra 1901 do vštetelega 6. avgusta 1902 16.709 oseb. Od 31. julija 1902 do vštetelega 6. avg. je prirastlo 563 oseb. Dne 6. avgusta 1902 je bilo navzočih 1947 oseb.

× **Prešički brez očij.** — V Sv. Lovrenču pri Flumičelu sta vrgli dve svinji 16 prešičkov, ki so brez očij. Prešički živijo in jedo ter se počutijo dobro. Seveda je dal ta slučaj povod k pre mnogim govoricam in vrazam.

Vesti iz Kranjske.

* **Vipavski dijaki** prirede v petek dne 15. avgusta 1902 ob 5. uri popoldne na dvorišču gospoda Petrovičiča (pri Uršiču) veselico na korist pesnika Ketteja nagrobnemu spomeniku ter družbi sv. Cirila in Metodija. Sodeluje slavno tamburaško društvo »Danica« iz Šturij. Vspored: 1. H. Vogrič: »Hrvaški dom«, koračnica, za tamburaški zbor. 2. Zajo: »Djaška pjesma«, za moški zbor. 3. Borštnik: »Ponesrečena glavna skušnjava« burka v I. dejanju. 4. a) Mašek: »Strunam«, za moški zbor. b) Nodved: »Mili kraj«, za moški zbor. 5. H. Vogrič: »Venec slovenskih narodnih pesmi«, za tamburaški zbor. 6. Silvester: »Botra Njerga«, burkica v jednem dejanju. 7. H. Vogrič: »Spomin na Zagreb«, za tamburaški zbor. 8. Klaič: »Svrčanje«, za moški zbor. 9. Silvester: »Čevljar in krojač«, šaljivi prizor. — Po veselici svobodna zabava. — Sedeži od I.-IV. vrste 2 kroni, od IV.-VII. vrste po kron 1.20. Ostali sedeži 80 stot., stojišča po 60 stotink.

Ker se čisti dobiček v tako vzvišena namena — se radodarnosti ne stavi nikakih mej.

V slučaju slabega vremena se bo veselica vršila v prostorni dvorani.

Na najobilnejšo udeležbo utjudno vsbijo vipavski dijaki.

Vesti iz Štajerske.

— **Štirje brati.** Č. gosp. Tribnik Karol, župnik v Jurjklöstru, je dne 5. t. m. obhajal tridesetletnica službovanja svojega kakor duhovnik. Slavnost se je vršila v ožjem krogu njegovih treh bratov, ki so učitelji, namreč gg.: Arnold, nadučitelj na Spodnji Poljskavi, Ludovik, nadučitelj v Zrečah in Henrik, učitelj v kaznilnici v Mariboru.

— **O vsenemškem slavlju v Sevnici** prihajajo prav štetne stvari na dan, katere moramo beležiti mi, a le kakor Slovenci, kakor bojevnik, ki stojimo na braniku svoje narodne bodočnosti! Pa je tudi drugih, ki niso Slovenci, ki pa bi imeli vendar tisoč razlogov, da v imenu nekoga družega, kateremu pravimo — država, slede takim dogodkom, kakoršnji so oni, o katerih nam sporočajo poročila iz Sevnice o velenemški slavnosti, ki se je nedavno temu vršila tamkaj. Če so že peli »Deutschland, Deutschland über alles«, potem je bilo v skladu s skupno sliko, da so tudi kričali »Nieder mit Oesterreich«, »Pereat Oesterreich«, »Pfui Oesterreich«.

Ko so na neki slovenski slavnosti istotam v letu 1899. obdoližili nekega Sokola, da je strgal doli črno rumeno zastavo, da si po krivem, ker jo je v resnici, padšo s hiše na tla, le pobral in postavil v kot, so bila oblastva hitro po kozen z mučno preiskavo. Radi klincev »Nieder mit Oesterreich« itd. pa je ni bilo nikake prijave ali preiskave.

Da pa ne bo »Rdeči prapor« zopet zadržel na nas, da smo Slovenci »denuncijsanti«, »policejoti« itd., konstatujemo, da nam niti od daleč ne prihaja na misel, da bi hoteli zahtevati od oblasti, naj koga kaznuje in proganja. Mi smo hoteli le pokazati na dvojno mero, pokazati, kako se postopa z našimi nasprotniki in kako z nami. Ta dvojna mera nas ubija!! Ni torej policajstvo to, ako se branimo pred dvojno

mero, ampak je le vršenje tistega prava, katerega ni smeti odrekati nikomur in od strani nikogar, najmanje pa od strani onih, ki se nazivljajo socialiste — prava do samohrane!

Vesti iz Koroške.

+ **Drage črešnje.** V »Miru« čitamo nastopno mišno dogodbico:

»Letos so pri nas črešnje posebno dobro obrodile. To je z veseljem gledal tudi nek stari mož v Zgornjih Medgorjah, ki je od p. d. Koračaja za 50 let vzel bajto in polje v najem. Tako je imel pravico uživati sadje, a drevesa niso njegova. Kakor rečeno, je naš mož s posebnim veseljem gledal obile črešnje. Ker pa je mož star, sev ni mogel na drevo, in zato si je izmislil nekaj posebnega, — z dobrim prijateljem je namreč posekal drevo, da je mogel črešnje obrati in jih peljati v Celovec na prodaj. Dobro jih je prodal — a vendar se mu kupčija ni izplačala! Gospodar bajte namreč ni bil zadovoljen, da mu je najemnik posekal lepo drevo, šel ga je tožit, in sodnija je prisodila ljubitelju črešenj — 50 kron! Zdad se pa svojih črešenj ne veseli več!

Razne vesti.

Zgrevano! V nekem listu, seveda v Ameriki, bila je natisnjena sledeča izjava: »Zalitev, katero sem izrakla proti gospoj M., da nosi namreč še vedno isti klobuk, kakor lansko leto, preključim zgrevano ter obžalujem, da sem jo izrekla. Gospa F...«

Velik honorar. Kongres združenih ameriškanskih držav je določil zdravnikom, ki so zdravili pokojnega predsednika Mac Kinleya, nagrado 45.000 dolarjev.

Petim slovenskim škofom v Ameriki je bil te dni imenovan I. N. Stariha, dosedaj generalni vikar Št. Pavelske nadškofije. Vladikoval bo v Južni Dakoti se stolico v Lead-u. — Novi škof se je rodil v Ladinji vasi na Dolenskem.

Originalna reklama. Neki ameriškanski trgovec si je izmislil izvrstno sredstvo reklame. Priredil je igrišče za otroke, napolnjeno z najraznovrstnejimi igračkami, ki morajo navdušiti vsako otroško srce. Tu se morejo otroci naigrati brezplačno in do drage volje. Ali, čas beži in treba iti domov. Sedaj pa nastaja nevarnost: otroci se ne morejo ločiti od omiljenih jim igrač in materam ne preostaja drugega, ako hočejo pomiriti otroke, nego — da kupijo igrače.

Loterijske številke, izžrebane dne 9. avgusta:

Trst	87	54	67	60	90
Line	15	74	52	46	29
Inomost	36	72	58	86	42

Brzojavna poročila.

Zapiranje kongregacijskih šol na Francozskem.

ANGERS 10. (B.) Sodišče v Choletu je obsodilo in contumaciam 2 duhovnika na 8 dni ozirom. mesec dni zapora radi kršenja pečatov na šolskih poslopih.

Kronanje v Londonu.

LONDON 10. (B.) Kralj in kraljica in drugi člani kraljeve rodbine ter več knežjih gostov so se danes predpoludne udeležili službe božje v kapeli palače St. James. Občinstvo je na vsej poti prirejalo živahne ovacije kraljevi dvojici.

LONDON 10. (B.) Glasom danes izdane nega biletina je kralj prav dobro prestal kronanje. Kazal se je malo utrujenega in je prebil noč prav dobro. Splošno stanje je zadovoljivo vsakem pogledu.

Kraljica belgijska.

SPAA 10. (B.) Širi se govoricca, da se je stanje kraljice belgijske poslabšalo.

SPAA 11. (B.) Stanje kraljice se je jako zboljšalo. Ista je imela precej dobro noč, je danes zjutraj vstala ter zajutrkovala z dobrim spetitom.

Pogajanja med Avstrijo in Ogrsko.

BUDIMPEŠTA 11. (B.) Ogrska brzojavna pisarna javlja: Ministerski predsednik dr. Koerber prispe nočjo v obiske ministerskemu predsedniku Szellu v Ratot. Ministerski predsednik Koerber ostane do jutri zvečer gost ogrskega ministerskega predsednika. Razun Szella ni nikdo od členov ogrske vlade navzoč v Ratotu.

Vaje v Revalu.

PETROGRAD 10. (B.) Car Nikolaj se je včeraj povrnil v Peterhof.

PETROGRAD 10. (B.) »Praviteljstveni Vestnik« objavlja reskript carja Nikolaja do general-admiralala vel. kneza Aleksija, v katerem izraža svoje zahtevnosti na vežbah v Revalu ter izreka srčno zahvalo vel. knezu za čutstvo globoke npravstvene zadovoljnosti, ki jo je občutil car one tri dni, preživljene v Revalu.

Justifikacija morilca.

DUNAJ 11. (B.) Danes ob 7. uri zjutraj je bil obešen morilec starinarja Kesslerja, Ivan Voboril.

Železniški minister nd potovanju.

BELJAK 11. (B.) Železniški minister dr. Wittek nadaljuje z ogledovanjem del v predorih in je začel v soboto sè severnim rovom predora Karavanke, kjer nabiranje vode jako otežuje dela. Minister je izrekel inženirjem priznanje na napredovanju dela v zvezi vsem težavam.

Stara španjska ladija.

MESINA 10. (B.) V bližini obrežja Kalabrije so našli neko staro španjsko ladijo z večimi topovi. Štirje topovi nosijo španjski grb in letnici 1632 in 1640. Ladija se je brzkone potopila povodom vojne, ki je bila tedaj med Francijo in Španjko.

Cesar Fran Josip.

RADMER 10. (B.) Cesar se je udeležil predpoludne maše v župni cerkvi v Radmeru. Ob urodu v cerkev sta ga pozdravila dež. glavar grof Attems in knezoškof Sekovski dr. Schuster. Popoldne je bil v lovskem dvoru dvorni obed. Popoldne se je cesar povrnil v Ischl.

Prijet roparski morilec.

DUNAJ 10. (B.) Morilec trafikantije Jülich so prijeli danes zjutraj v Pratru. Isti je 28-letni nožar Anton Schoeneckel iz Kneziča na Moravskem. Schoenecke a zasleduje deželno sodišče v Ratiboru radi tatvine, storjene z ulomom.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 X MIZARSKA ZAURUGA V GORICI X
 X z omejenim jamstvom X
 X naznanja slovenskemu občinstvu, da X
 X je prevzela X
 X prvo slov. zalogo pohištva X
 X iz odlikovanih in svetovnoznanih to- X
 X varn v Solkanu in Gorici X
 X Antona Černigoj-a X
 X katera se nahaja X
 X v Trstu, Via Piazza vecchia X
 X (Rosario) št. 1. X
 X (na desni strani cerkve sv. Petra). X
 X Konkurenca nemogoča, ker je blago X
 X iz prve roke. X
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 Aleksander Levi Minzi
 Prva in največja tovarna pohištva
 vseh vrst.
 TRST
 TOVARNA: ZALOGA:
 Via Tesa, Piazza Rosario št. 2
 vogal (šolsko poslopje)
 Via Limitassa in Via Riberge st. 21
 Telefon št. 670.
 Velik izbor tpeparij, zrcal in slik, iz-
 vrstaje naročbe tudi po posebnih načrtih
 Gene brez konkurence.
 ILUSTROVANI ČENIK IASTONI IN FRANKO
 Predmeti postavio se na pa obrod
 ali železnico franko
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 Velikanska rastava pohištva in
 tapecarij. Izvenredno ugodne
 cene.
 VILJEM DALLA TORRE
 v Trstu, trg Giovanni 5. (Palača Diana)
 Moje pohištvo donesessrečo. = =
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

MATTONI
 GIESSHÜBLER
 naravn
 steklene izdelke

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah. Za enkratno insercijo se plača po 1 nč. za besedo; za večkratno insercijo pa se cena primerno zniža. Oglasi za vse leto za enkrat na teden stanejo po 10 gl. ter se plačujejo v četrtletnih anticipatnih obrokih. Najmanjša objava 30 nč.

V Trstu.

Zaloga likerjev v sodih in buteljkah.
Perhauc Jakob ulica delle Acque 12
Zaloga vsakovrstnih vin in buteljk. Postrežba točna, cene zmerne.

Nepregorljive mrežice.

Vitez D. v Trstu, Piazza Negozianti št. 1.
priporoča slavnemu občinstvu svoje nepregorljive mrežice (retine) „Meteor“ in vse druge priprave za plinovo luč „Auer.“

Kavarne.

Anton Šorli priporoča svoji kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ ki so shajališi Slovencev. Na razpolago so vsi slovenski in mnogi drugi časniki.

Jak. Perhauc Ulica Stadion št. 20, pekarina in sladničarna
svež kruh večkrat na dan, prodaja moke. Vsprejem tudi domači kruh v pecivo. Postrežba točna

Trgovina z izgotovljenimi oblekami.

Salarini Ponte della Fabbra št. 2, vogal ul. Torrente. Podružnica Ulica Poste nuove št. 3. Zaloga izgotovljenih oblek za moške in dečke priporoča posebno za binkoštno praznike in birno; obleke za moške od gl. 6.50 do 24, za dečke od gl. 4.50 do 12, suknene jope v velikem izboru od gl. 3 do 8, suknene hlače od gl. 1.80 do 4, volnene golnarjeve 4.50 do 9. Velik izbor površnih sukenj v modernih barvah od gl. 9 do 16. Volnene obleke za dečke od 3 do 12 let od gl. 2.50 do 9, od platna ali satena v raznih barvah od gl. 1 do 5. Haveloki za moške in dečke po najnižjih cenah. Hlače od moleskina (zlojeva koža) za delavce, izgotovljene v lastni predilnici na roko v Korminu od gl. 1.30 do 2.

Lastna posebnost: črtne močne srajce za delavce gl. 1.20. Velika zaloga snovij za moške na meter ali tudi za naročbe na obleke, ki se izgotovijo z največjo točnostjo v slučaju potrebe v 24. urah.

Anton Breščak v Gorici, Gosposka ulica št. 14 in ulica Vetturini ima v zalogi v veliki zbirki pohištvo vseh slogov za vsak stan od najboljšega izdelka. V zalogi ima: počobe na platno in šipe, ogledala, žime, platno, mize, spekerije itd. Daje tudi na obroke.

Mihael Zeppar v Trstu, ulica San Giovanni št. 12

ima zalogo pečj od majolike v velikem izboru, sama novost, bodisi glede risarij ali barv. Snov sestaja od same stanovitne zemlje. Izključna zaloga za Trst, Primoreje in Dalmacijo slavnoznane in odlikovane tovarne za peči Bratov Selütz v Blanskem (Morava) ustanovljena 1848. Pri teh pečjih se prihrani 50% na kurjevi. Lastna tovarna štedilnih peči iz železa ali udelanih z majoliko. Izvršitev po meri in nizkih cenah.

Išče se

hišica s 4 prostori in malo zemljišča v okolici Trsta blizu kake glavne ceste. Po nudi je pošiljati pismeno: B. Lavrič, poste testante, piazza Giuseppina.

M. Aite

trgovina z manifakturnim blagom
ul. Nuova, ogel ul. S. Lazzaro št. 8
s podružnico ul. Nuova, ogel ul. S. Lazzaro št. 5

si dovoljuje obvestiti slavno občinstvo in cenj. odjemalce, da je jako pomnožila svojo zalogo kakor tudi povečala prostore s tem, da je ustanovila zgoraj omenjeno podružnico zato, da more v polni meri zadostiti vsem zahtevam cenj. odjemalcev.

V obeh prodajalnicah vdobiva se razno blago najboljše kakovosti in najmodernejše iz prvih tovarn, posebno pa snovi za moške in ženske obleke, srajce, ovratnike, ovratnice, tu je velikanski izbor platnena in bombažnega blaga, prtov in prtčkov ter vsake vrste perila, bodi od bombaža, ali platna. Pletenine, svilene raznovrstni okraski za šivilje in kitničarke. Velikanski izbor snovij za narodne zastave in trakov za društvene znake.

Sprejema naročbe na moške obleke po meri, katere izvrši najtočneje in najatanjeje po cenah, da se ni bati konkurence.

Poskušaj, da se prepričaš!

V najem

so odda soba z eno posteljo enemu gospodu. Poizv. se v ul. Torrente št. 34 I. (Krojačnica Jerič).

Gostilna Gambrinus
ulica Rossetti 2

toči dobra vina, teran po 48 nč., vipavsko 44, istrsko po 36, kuhinja vedno pripravljena. Odprto do polnoči. Se priporoča slav. občinstvu

Marija Butkovič.

Najstarejša slovenska tovarna in zaloga pohištva

Andrej Jug

TRST — ulica sv. Lucije št. 12 (zadej c. k. sodnije) — TRST

priporoča svojim cenjenim rojakom svoje najboljše in trpežno pohištvo, bodisi svetlo ali temno poltirano, kakor za spalne, jedilne in vizitne sobe. Sprejema tudi naročbe za vsakovrstne izdelke po načrtu ali poprave, krtere izvrši v najkrajšem času in v polno zadovoljnost naročitelja.

Cene brez konkurence.

Za obilne naročbe se toplo priporoča svojim rojakom v mestu, okolici in na deželi v smislu gesla: **Svoji k svojim!**

Paglianovo mazilo (sirup)

za osveženje in čiščenje krvi

••••• **prof. Ernesta Pagliano** •••••
nečak pokojnega profesorja Hieronima Pagliano

je bilo predloženo zdravstvenem vodstvu min. za notranje posle, koje je dovolilo razprodajo. **Odlikovano na narodni farmacevtski razstavi 1894 in na higijenični narodni razstavi 1900 z zlatimi kolajnami.**

Dvor višjega sodišča v Lucca je izdal razsodbo po koji ima tvrdka Hieronima Pagliano izključno pravico postopati proti vsakomur, ki bi razpečaval ponarejsnja, ter je ob jednom prisodil tvrdki vse sodne trške in odvetniške troške provzročene do leta 1897.

Naš sirup je ravno isti, kojega je izumil 1838. pok. naš stric prof. Hieronim Pagliano ter hranimo njegove izvorne recepte, s kojimi se je dokazala resnica. Vsi ti dokumenti ki so pisani z njegovo lastno roko, so bili predloženi pristojnemu sodišču.

Pozivljamo vsakega, da prekličje; to zadošča v dokaz resnice, koje smo vedno trdili in razkrili brezvestne laži gotovih špekulantov. Zgoraj označene listine zamore si vsakdo ogledati. Ogibajte se vedno ponarejanj in zahtevajte vedno izdelke, koji posijo na lončku in ovitkih našo varstveno znamko. Tvrdka nima družje. **Napolj 4, Calata S. Marco.**

Podpirajte družbo Cirila in Metoda!

Lekarnar Thierry (Adolf) Limited

pravo stolistno mazilo

je najjače mazilo, ki oblaži bolečine, jih hitro zdravi ter odpravi na človeškem telesu vse prirasle izrastke.

Vdobiva se po lekarnah. Po pošti franko 2 lončka 3 K 50 stot.

Lekarnar Thierry (Adolf) Limited v Pregradi pri Rogatcu (Rohitsch-Sauerbrunn.)

Naj se izogiblje ponarejanj ter pazi na zgornjo, na lončku utisnjeno varn. znamko in tvrdko.

Trgovsko-obrtna registrovana zadruga

z neomejenim jamstvom v Gorici.

Hranilne vloge obrestuje po 4 1/2%, — večje stalne, naložene najmanj na jedno leto, po 5%. — Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov brez izgube obresti. Rentni davek plačuje zadruga sama.

Posojila daje na poroštvo ali zastavo na 5-letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih obrokih, — proti vknjižbi varščine tudi na 10-letno odplačevanje.

Zadružniki vplačujejo vsak za delež po 1 krono na teden, t. j. 260 kron v petih letih. Po zaključku petletja znaša vrednost deleža 300 kron.

Stanje 1. junija 1902:

Deleži: a) podpisani K 1.179.300.—
b) vplačani 561.633.18
Dana posojila 1.254.738.23
Dopolnilni zaklad 191.116.57
Vloge 417.402.05

Stanje hranilnih vlog:
15 milijonov K.

Rezervni zaklad:
okroglo 350.000 K

Mestna hranilnica ljubljanska

na mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8 do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta li kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vse svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Delarne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice. Poštno-hranilnične sprejemnice dobivajo se brezplačno.

Na prodaj v Rojannu

lepa hišica z vrtom

10 minut oddaljena iz cerkve, lepa pozicija. Več se izve v upravnistvu lista »EDINOST«.

JAKOB BAMBIČ

trgovec z jedilnim blagom

Via Giulia št. 7.

Priporoča svojo zalogo jestvin kolonijalij, vsakovrstnega olja, navadnega in najfinjeje. — Najfinjeje testenine, po jako nizkih cenah, ter moke, žita, ovsu, otrobi. — Razpošilja naročeno blago tudi na deželo na debelo in drobno. — Cenike razpošilja franko.

Tomsig Ludvik

v Gorici, ulica Morelli št. 30.

DELAVNICA

za pozlačevanje in dekoracije

Sprejema vse v to stroko spadajoče poprave, toliko za cerkve kolikor za zasebnike. Velika in izbrana zaloga latev za okvirje in drugih predmetov po zelo nizkih cenah.

OBUVALA.

— Dobro jutro! Kam pa kam?
— Grem kupit par čevljev!
— Svetujem Vam, da greste v ulico Riboržo št. 25 po domače k Pierotu. Tam vdobite vsake vrste obuvala za moške, ženske in otroke. Isti popravlja male stvari brezplačno ter sprejema naročbe vsakovrstno obuvalo na debelo in drobno.

Lastnik: Peter Rehar.

„Andemo de Franz“

krčma

v ulici Geppa št. 14.

Joči vina prve vrste:

Bela vipavska liter po 36 kr.
Črna istrska „ 36 „
Istrski refošk „ 48 „

Kuhinja domača, vedno preskrbljena z gorkimi in mrzlimi jedili po zmernih cenah

Družinam se pošilja na dom od 10 litrov naprej: Ipavsko belo liter po 28 kr. črno istersko liter po 28 kr.

Priporoča se tudi krčmarjem, katerim dajem vinod 50 litrov naprej po dogovorjeni ceni.

Josip Furlan, lastnik.

Marko Biri

je preselil svojo čevljarnico in zalogo obuvala iz trga Zonta na

Ponte della Fabbra št. 2.

(uhod v ulici Torrente)

Slavnemu občinstvu se uljudno priporoča za obilen obisk, kajti v zalogi ima obuvala vsake vrste in po najnižji ceni.

Tudi popravlja staro obuvalo.

A. BUCHBINDER

TRST. — ulica Riboržo št. 27. — TRST.

Raznovrstna zaloga ogledal in okvirjem spekerij vseh vrst, ročnih kovčkov in velikih kovčkov vseh vrst po načrtih železnih. Naročbe sprejema za kompletne sobe toli v mestu koli za odpošiljanje po železnici ali morju.

Spšostovane slovenske gospodinje

Zahtevajte pri svojih trgovcih

NOVO

Ciril-Methodijevo

cikorijo.